

MEDLEMSRAPPORTERING FOR

Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)

For 2022

 etisk
handel
norge

*”En av Etisk handel
Norges styrker er
flerpartssamarbeidet.”*

Til lesere av rapporten

Etisk handel Norge er et flerpartsinitiativ som gjør det mulig å møte komplekse og utfordrende problemstillinger virksomheter ikke kan takle alene. Den nye åpenhetsloven setter krav til virksomheters aktsomhetsvurderinger i egen virksomhet, i leverandørkjeden og hos forretningsforbindelser. Aktsomhetsvurderinger blir styrket gjennom interessentdialog. Her spiller våre medlemsorganisasjoner en viktig rolle, både som part i Etisk handel Norges flerpartssamarbeid og som interessent i aktsomhetsvurderingene. Våre medlemsorganisasjoner bidrar med spisskompetanse og ressurser, ved å være pådrivere i rettighetsarbeid og politisk påvirkning, og ved å bidra til å styrke oppslutningen om etisk handel. I tillegg er organisasjonene forpliktet til å følge Etisk handel Norges prinsipperklæring om bærekraftig forretningspraksis (Responsible business conduct).

Organisasjonene i Etisk handel Norge er forskjellige og har dermed også ulikt fokus. For eksempel er arbeidstakerorganisasjoners viktigste mål å styrke fagforeninger og arbeidstakers rettigheter, og i Etisk handel Norge kan de dele sin kompetanse om dette viktige temaet med andre medlemmer. Frivillige organisasjoner har verdifull kunnskap om lokale forhold og samarbeidspartnere i produsentland og de kan gjennomføre kampanjer for å skape bred oppmerksomhet. Arbeidsgiver- og interesseorganisasjoner kan ta tak i problemstillinger medlemmene har felles og slik initiere prosjekter på vegne av mange Etisk handel Norge-bedrifter.

Denne rapporteringsmalen er laget slik at den skal kunne brukes av alle medlemsorganisasjoner som ikke er omfattet av åpenhetsloven – interesseorganisasjoner, arbeidsgiverorganisasjoner og fagbevegelsen. Den enkelte organisasjons rolle og fokus vil bestemme hvor detaljert de enkelte spørsmål kan besvares.

Heidi Furustøl
Daglig leder Etisk handel Norge

Forord fra: **Phillip André Charles, Internasjonal sekretær**

Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS) er en faglig samorganisasjon som arbeider aktivt med arbeidstakeres rettigheter både i Norge og internasjonalt.

I Norge arbeider YS langs flere akser. Hovedarbeidet består av politisk påvirkningsarbeid ovenfor norske myndigheter. Blant annet arbeider YS aktivt med at arbeidstakeres rettigheter inkorporeres i internasjonale avtaler Norge inngår med andre land, enten bilateralt eller innenfor rammen av EFTA. YS arbeider også for at andre elementer som miljø og menneskerettigheter blir en sentral del av slike avtaler. Videre er YS en aktiv pådriver for arbeidstakeres rettigheter i andre fora.

På det globale området er YS medlem av den Internasjonale Faglige Samorganisasjonen (ITUC), som arbeider på overordnet nivå med rettighetsspørsmål. I tillegg arbeider YS aktivt innad i FNs arbeidsorganisasjon (ILO) både med håndtering av klagesaker og med utvikling av internasjonalt regelverk. På europeisk nivå er YS et aktivt medlem av den Europeisk Samorganisasjon (ETUC) der arbeidet med EUs sosiale dimensjon som er viktig. Arbeidet innenfor en europeisk ramme er også viktig fordi deler av slikt regelverk blir del av EØS-avtalen Norge har med EU. Også på det nordiske plan er arbeidet med å fremme arbeidstakeres rettigheter en viktig dimensjon. I mange henseender er de nordiske lands organisering av arbeidslivet et forbilde for andre land, og det er derfor et betydelig arbeid med informasjonsspredning som skjer på nordisk nivå. YS driver også et eget solidaritetsprosjekt i det sørlige Afrika der vi bygger opp en partipolitisk uavhengig fagorganisasjon som dekker 8 land i SADC-regionen.

Tematisk arbeider YS spesielt med bedre organisering av arbeidstakere, herunder etablering og oppbygging av demokratiske og frie fagforeninger. Videre er det forbedret og/eller styrket sosial dialog mellom partene i arbeidslivet en viktig prioritering for oss, herunder spesielt kollektive forhandlinger mellom frie og uavhengige parter.

Der med andre ord innen feltet arbeidstakerrettigheter YS har sin styrke, fokus og prioriteringer. Gjennom medlemskapet i Etisk Handel Norge henter vi både inspirasjon, kunnskap og nettverk til det arbeid vi gjør i ulike internasjonale fora. Derfor oppleves medlemskapet som nyttig, samtidig som det fordrer at organisasjonen hele tiden yter sitt beste.

Om organisasjonen

Organisasjonsnavn:

Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)

Type organisasjon:

Faglig hovedorganisasjon

Beskrivelse av organisasjonen:

Faglig hovedorganisasjon etablert i 1977. Har 12 medlemsforbund innenfor de fleste sektorer og drøyt 230 000 medlemmer.

Organisasjonens størrelse:

Antall ansatte:

25

Omsetning (NOK):

Land som omfattes av prioriterte programmer/prosjekter:

Romania, Sør-Afrika, Zambia, Zimbabwe, Malawi, Swaziland, Botswana, Lesotho, Mosambik og Angola.

Kontaktinformasjon for rapporten:

Kontaktperson: Phillip André Charles

Tittel: Internasjonal sekretær

Epost: phillip.charles@ys.no

Telefon: 98623485

Innmeldingsår i Etisk handel Norge:

2010

Forankring i organisasjonen

Beskriv hvordan etisk handel er forankret i organisasjonen:

Navn og stilling på øverste leder med etisk handel som en del av sitt hovedansvar:

Phillip André Charles, Internasjonal sekretær

Strategier og langtidspaner som omhandler etisk handel:

YS' sentralstyre vedtok høsten 2009 å melde YS inn i Initiativ for Etisk Handel. Siden da har etisk handel vært en integrert del av vårt daglige arbeid, og ivaretas særlig under fagområdene internasjonalt arbeid og seriøsitet og samfunnsansvar. YS arbeider våren 2020 med utviklingen av et ny internasjonal plattform hvor etisk handel og internasjonale arbeidstakerrettigheter vil være sentrale tema. YS har erklæring om etisk handel i sin internkontrollhåndbok (ikh). I tillegg har YS vært sertifisert Miljøfyrtårn siden 2008.

Annet

Beskriv hva organisasjonen gjør for å kommunisere internt fokuset og innsatsen som følger av medlemskapet i Etisk handel Norge:

På våre hjemmesider legger vi ut relevant informasjon om etisk handel og beslektede temaer. Her ligger også våre etiske retningslinjer og en sjekkliste for etisk handel, til bruk for våre medlemsforbund, medlemmer og andre interesserte. Årsrapportene til IEH publiseres på hjemmesiden. YS' internkontrollhåndbok inneholder retningslinjer og sjekkliste for etisk handel. I tillegg er det ansatt en egen bærekraftsansvarlig som har det overordnede ansvaret for dette politisk og internt.

Prioriterte aktiviteter/mål i rapporteringsåret

Aktiviteter:	Status/framdrift
Drift av solidaritetsprosjekt i Sørlege Afrika	
Være en aktiv bidragsyter i arbeidet for arbeidstakeres rettigheter nasjonalt og internasjonalt.	
Aktiv arbeid innenfor EFTA (Consultative Committee) for å inkludere arbeidstakeres rettigheter i frihandelsavtaler.	
Drift av EØS-prosjekt for arbeidstakeres rettigheter i Romania	

Prioriterte aktiviteter/mål for kommende rapporteringsår

Aktiviteter:
Globalt: Drift av solidaritetsprosjekt i Sørlege Afrika
Globalt: Aktiv deltagelse i ILOs arbeid
Globalt: Aktivt arbeid med å inkludere arbeidstakerrettigheter i frihandelsavtaler Norge inngår
Europa: Arbeide for å styrke arbeidstakeres rettigheter i Europa gjennom arbeid innenfor ETUC
Norden: Arbeide for å styrke arbeidstakeres rettigheter innenfor rammen av Nordisk Faglig Samorganisasjon

“YS jobber målrettet for at bedrifter som leverer varer og tjenester til oss følger våre retningslinjer for etisk handel”

Photo: Flickr, ILO Better Work Programme

1. Styrking av rettigheter og oppslutning om etisk handel

Photo: Shutterstock

Styrking av arbeidstakeres rettigheter, menneskerettigheter, miljø og antikorrupsjon

Har organisasjonen i rapporteringsåret jobbet for å styrke arbeidstakeres rettigheter, menneskerettigheter, miljøhensyn eller antikorrupsjon utenfor Norge?

Hvis ja, beskriv kortfattet de viktigste prosjekter/programmer/tiltak:

Prosjekt/program/tiltak	Beskrivelse	Etiske krav som omfattes
Frihandelsvtaler	YS har aktivt arbeidet innenfor rammen av EFTAs konsultative organer for å fremme arbeidstakeres rettigheter innen frihandelsavtaler.	☒ Tvangsarbeid ☒ Fagorg. og kollektive forhandling. ☒ Barnearbeid ☒ Diskriminering ☒ Brutal behandling ☒ Helse, miljø og sikkerhet ☒ Lønn ☒ Arbeidstid ☒ Regulære ansettelser ☒ Marginaliserte befolkningsgrupp. ☒ Miljø ☒ Korrupsjon
Solidaritetsprosjekter i sørlige Afrika og Romania	YS har siste år drevet eget solidaritetsprosjekt i sørlige Afrika og Romania. I Sørlige Afrika støtter YS arbeidet med å etablere en regional hovedorganisasjon innenfor SADC-regionen for å fremme arbeidstakeres rettigheter og sosiale rettferdig. I Romania støtter YS en hovedorganisasjon med kapasitetsbygging og utveksling av arbeidsmetodikk og policy	☒ Tvangsarbeid ☒ Fagorg. og kollektive forhandling. ☒ Barnearbeid ☒ Diskriminering ☒ Brutal behandling ☒ Helse, miljø og sikkerhet ☒ Lønn ☒ Arbeidstid ☒ Regulære ansettelser ☒ Marginaliserte befolkningsgrupp. ☒ Miljø ☒ Korrupsjon

Styrke oppslutningen om etisk handel

Har organisasjonen i rapporteringsåret gjort tiltak for å styrke oppslutningen om etisk handel:

Nei

Deling av kompetanse og erfaringer

Har organisasjonen i rapporteringsåret delt kunnskap om eller erfaringer med etisk handel med bedrifter eller andre organisasjoner?

Nei

2. Oppfølging av leverandører og samarbeidspartnere

Forankring av etiske krav hos leverandører og samarbeidspartnere

Oppgi en nettsadresse til organisasjonens retningslinjer for etisk handel, eller legg dem ved:

<http://ys.no/ys-jobber-med/seriositet-og-samfunnsansvar/1530-2/>

Beskriv hvordan kravene i retningslinjene blir formidlet til organisasjonens leverandører og samarbeidspartnere:

Vi forventer at alle leverandører og samarbeidspartnere setter seg inn i våre retningslinjer.

Screening av nye leverandører og samarbeidspartnere

Beskriv hvordan organisasjonen innlemmer hensynet til etisk handel når nye leverandører og samarbeidspartnere velges:

Alle leverandører og partnere screenes i forhold til YS' eget regelverk.

Oversikt over eksisterende leverandørkjede

Beskriv hva organisasjonen har gjort for å kartlegge risiko for brudd på retningslinjene for etisk handel til de viktigste varer og tjenester som kjøpes inn?

Informasjon til leverandører om våre retningslinjer og våre forventninger om at leverandører følger disse.

Hvis kartlagt, beskriv de viktigste utfordringene som er identifisert. Beskriv spesielt:

Hvilke produsentland som anses å være knyttet til høyest risiko:

Norge

Hvilke etiske krav som er mest utsatt for brudd:

Brudd på arbeidstakeres rettigheter.

Tiltak for å redusere risiko og oppnå forbedringer

Beskriv hvilke tiltak organisasjonen har gjennomført for å redusere risikoen for brudd på retningslinjene for etisk handel og bidra til forbedringer:

Informasjonsdeling til leverandører og bevisstgjøring internt i organisasjonen.

Kontakt:

Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)

Phillip André Charles

phillip.charles@ys.no

98623485